

[einde](#)[eerste woord](#)[laatste woord](#)**Publicatie : 2003-12-22**

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

5 DECEMBER 2003. - Koninklijk besluit betreffende de deskundigheden van de preventieadviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk (1)

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid op artikel 40, § 3, tweede lid;

Gelet op het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, inzonderheid op artikel 22;

Gelet op het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk, gegeven op 8 februari 2002;

Gelet op het advies nr. 34.539/1 van de Raad van State, gegeven op 6 maart 2003;

Op de voordracht van Onze Minister van Werk en Onze Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het Werk,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt onder vorming verstaan : het verwerven van de kennis en de bekwaamheden om als deskundige te kunnen worden beschouwd op één van de gebieden bedoeld in artikel 21, 3°, 4° en 5° van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Art. 2. De personen die de functie van preventieadviseur deskundig op het vlak van ergonomie, bedrijfshygiëne en psycho-sociale aspecten veroorzaakt door het werk, waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, als bedoeld in artikel 22, eerste lid, 3°, 4° en 5° van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk wensen uit te oefenen, moeten de volgende vormingen met vrucht hebben beëindigd :

1° wat de ergonomie betreft, de multidisciplinaire basisvorming aangevuld met de specialisatiemodule ergonomie;

2° wat de arbeidshygiëne betreft, de multidisciplinaire basisvorming aangevuld met de specialisatiemodule arbeidshygiëne;

3° wat de psycho-sociale aspecten veroorzaakt door het werk, waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk betreft, de multidisciplinaire basisvorming aangevuld met de specialisatiemodule psycho-sociale aspecten veroorzaakt door het werk, waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

De inhoud van de multidisciplinaire basisvorming, is vastgesteld in bijlage I van dit besluit.

De inhoud van de specialisatiemodules, is vastgesteld in bijlage II van dit besluit.

Art. 3. De multidisciplinaire basisvorming, waarvan de duur niet minder dan 120 uur mag bedragen, gespreid over één jaar, wordt gevolgd bij de inrichters van cursussen van aanvullende vorming voor preventieadviseurs, bedoeld bij het koninklijk besluit van 10 augustus 1978 tot vaststelling van de aanvullende vorming, opgelegd aan de diensthoofden voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen en hun adjuncten.

De specialisatiemodules ergonomie, arbeidshygiëne en psychosociale aspecten van de arbeid waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, waarvan de duur niet minder dan 280 uur

mag bedragen, gespreid over één of twee jaren wordt gevolgd bij de universiteiten of de hogescholen.
Art. 4. Artikel 22 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, wordt vervangen als volgt :

« Art. 22. Een preventieadviseur is deskundig op één van de in artikel 21 bedoelde gebieden, indien hij aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° wat de arbeidsveiligheid betreft, academisch gevormd ingenieur of industrieel ingenieur zijn, en het bewijs leveren dat hij met vrucht een erkende aanvullende vorming van het eerste niveau heeft beëindigd, waarin de kennis vereist in de multidisciplinaire basisvorming bedoeld in het koninklijk besluit van 5 december 2003 betreffende de deskundigheden van de preventie-adviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk begrepen is;

2° wat de arbeidsgeneeskunde betreft, de houder van een diploma van arts die bovendien :

a) ofwel houder is van een diploma dat toelaat de arbeidsgeneeskunde te beoefenen;

b) ofwel houder is van een titel van specialist in de arbeidsgeneeskunde;

c) ofwel, geslaagd is in de theoretische vorming voor het behalen van de titel van specialist in de arbeidsgeneeskunde, waarin de kennis vereist in de multidisciplinaire basisvorming is begrepen, en die titel behaalt ten laatste binnen de drie jaar die er op volgen;

3° wat betreft de ergonomie, de houder van een einddiploma van een universiteit of van een einddiploma van hoger onderwijs op universitair niveau waarvan het curriculum een belangrijk aandeel hetzij antropometrie, biomechanica en bewegingsleer, hetzij anatomie en inspanningsfysiologie, hetzij psychologie in de domeinen van arbeid en organisatie bevat, en die het bewijs levert met vrucht een multidisciplinaire basisvorming en een module specialisatie ergonomie te hebben beëindigd bedoeld bij het koninklijk besluit van 5 december 2003 betreffende de deskundigheden van de preventieadviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk en die bovendien vijf jaar ervaring bewijst op het vlak van ergonomie;

4° wat betreft de arbeidshygiëne, de houder van een einddiploma van een universiteit of van een einddiploma van hoger onderwijs op universitair niveau waarvan het curriculum een belangrijk aandeel van de wetenschappen scheikunde, fysica en biologie bevat en die het bewijs levert met vrucht een multidisciplinaire basisvorming en een module specialisatie arbeidshygiëne te hebben beëindigd, bedoeld bij het koninklijk besluit van 5 december 2003 betreffende de deskundigheden van de preventieadviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, en die bovendien vijf jaar ervaring bewijst op het vlak van arbeidshygiëne.

5° wat betreft de psycho-sociale aspecten van de arbeid, de houder van een einddiploma van een universiteit of van een einddiploma van hoger onderwijs op universitair niveau waarvan het curriculum een belangrijk aandeel psychologie en sociologie omvat en met daarenboven reeds een eerste specialisatie in de domeinen van arbeid en organisatie en die het bewijs levert met vrucht een multidisciplinaire basisvorming en een module specialisatie psycho-sociale aspecten van het werk waaronder geweld, pesten en ongewenst seksueel gedrag op het werk te hebben beëindigd, bedoeld bij het koninklijk besluit van 5 december 2003 betreffende de deskundigheden van de preventieadviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, en die bovendien vijf jaar ervaring bewijst op het vlak van de psycho-sociale aspecten van de arbeid.

De in het eerste lid, 3°, 4° en 5° bedoelde personen die met vrucht de specialisatiemodules hebben beëindigd, kunnen hun activiteiten uitoefenen onder de verantwoordelijkheid van een preventieadviseur van de desbetreffende discipline, teneinde de vereiste beroepservaring te verwerven.

De personen die in toepassing van de bepalingen van kracht voor de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 5 december 2003 betreffende de deskundigheden van de preventieadviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk de functie van preventieadviseur deskundig op gebied van ergonomie, arbeidshygiëne en psycho-sociale aspecten van de arbeid uitoefenden in een erkende externe dienst, mogen deze functie blijven vervullen op voorwaarde dat zij zich er toe verbinden om de specialisatiemodules, bedoeld in het eerste lid, 3°, 4° en 5° met vrucht te beëindigen binnen de vier jaar na de inwerkingtreding van dit besluit.

Evenwel, mogen de in het derde lid bedoelde personen die beschikken over één van de einddiploma's

bedoeld in het eerste lid, 3°, 4° en 5°, de functie blijven vervullen, zonder de voormelde specialisatiemodules te volgen, indien zij op de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 5 december 2003 betreffende de deskundigheden van de preventieadviseurs van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk met vrucht een aanvullende vorming van het eerste niveau hebben beëindigd of deze vorming hebben aangevat en op voorwaarde dat zij het bewijs leveren dat zij gedurende ten minste duizend uren per jaar de desbetreffende discipline beoefenen. »

Art. 5. Onze Minister van Werk en Onze Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het Werk, zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 5 december 2003.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Werk,

F. VANDENBROUCKE

De Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie

en Welzijn op het Werk,

Mevr. K. VAN BREMPT

Nota

(1) Verwijzingen naar het Belgisch Staatsblad :

Wet van 4 augustus 1996, Belgisch Staatsblad van 18 september 1996.

Koninklijk besluit van 27 maart 1998, Belgisch Staatsblad van 31 maart 1998.

BIJLAGE I

MULTIDISCIPLINAIRE BASISVORMING

A. VEREISTE BEKWAAMHEDEN

1. Bekwaam zijn om in teamverband mee te werken aan een gezamenlijke interdisciplinaire en coherente benadering van het beheersen van de risico's voor de veiligheid, de gezondheid en het welzijn.
2. Bekwaam zijn om leiding te geven, te communiceren, coachen, onderhandelen en overtuigen.
3. Bekwaam zijn om op een wetenschappelijk verantwoorde wijze informatie te verzamelen en te verwerken.
4. Bekwaam zijn om anderen, wat ook hun niveau is, te kunnen vormen om hun eigen welzijn te integreren.
5. Bekwaam zijn om de opgedane kennis en vaardigheden in praktijksituaties toe te passen.

B. VEREISTE KENNIS

1 - INLEIDING

1. Kennis van primaire, secundaire en tertiaire preventie.
2. Kennis van eerste, tweede en derde lijnsinterventie.
3. Kennis van methodes voor opsporing, analyse, diagnose, ...
4. Kennis i.v.m. multidisciplinariteit - interdisciplinariteit.
5. Kennis van het algemene wettelijk kader m.b.t. welzijn op het werk.

2 - BASISPRINCIPES

1. Basiskennis van humane en sociale aspecten, organisatie van het werk, employability, organisatie en communicatieculturen.
2. Basiskennis van menselijke anatomie, fysiologie en psychologie.
3. Basiskennis van de juridische aspecten i.v.m. welzijn op het werk.
4. Basiskennis van de economische aspecten i.v.m. welzijn op het werk.
5. Kennis van de taken, verantwoordelijkheden, statuut, beroepsethiek, en deontologie van de verschillende actoren in het preventiebeleid : werkgever, hiërarchische lijn, werknemers, preventieadviseurs.
6. Basiskennis van andere aspecten die een invloed hebben op het welzijn van de werknemers : milieu,...

3 - OPSPOREN VAN DE RISICO'S

1. Kennis van de globale en participatieve benadering van het werksysteem.
2. Kennis van risicoanalysetechnieken en basiskennis i.v.m. epidemiologie.
3. Kennis van arbeidsanalyse en studie van de werkomstandigheden.
4. Kennis van arbeidsongevallen en beroepsziekten.
5. Kennis van gegevensverzameling (klachten, afwezigheid, stress, geweld...) en gegevensverwerking (statistiek, epidemiologie).

4 - INLEIDING TOT DE ANALYSE EN PREVENTIEPRINCIPES VAN DE SPECIFIEKE PREVENTIEDISCIPLINES

1. Basiskennis van arbeidshygiëne.
2. Basiskennis van arbeidsgeneeskunde.
3. Basiskennis van omgevingsrisico's.
4. Basiskennis van chemische, biologische en fysische agentia : belasting, comfort, PBM,...
5. Basiskennis van fysieke en mentale belasting.
6. Basiskennis van werkplekinrichting, antropometrie, ergonomie, ...
7. Basiskennis van psychosociale belasting en beroepsstress.
8. Basiskennis van arbeidsmiddelen.
9. Basiskennis van brandpreventie en elektrische risico's.

5 - PREVENTIE EN WELZIJSBELEID

1. Kennis van de structuren in het preventiebeleid : interne en externe preventiedienst, comité PBW, externe dienst voor technische controle op de werkplaats.
2. Kennis van het dynamisch risicobeheersingsysteem, globaal preventieplan, jaarlijks actieplan, ...
3. Kennis van vorming van en informatie aan werknemers en hiërarchische lijn.
4. Kennis van de organisatie van de eerste hulp en dringende verzorging van slachtoffers van een ongeval of een plotse ziekte.
5. Kennis van de maatregelen te nemen in geval van een ernstig en onmiddellijk gevaar.
6. Kennis van de coördinatie van de preventieactiviteiten.
7. Basiskennis van communicatie-, consultatie-, overleg-, informatie-, motivatie- en animatietechnieken.
8. Kennis van vergaderings- en rapporteringstechnieken.
9. Kennis van samenwerkingsmogelijkheden met en informatievoorziening door organisaties en instellingen : inspectiediensten, adviseurs, arbeidsongevallenverzekeraars, wetenschappelijke instellingen, werknemers- en werkgeversorganisaties,...

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 5 december 2003.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Werk,

F. VANDENBROUCKE

De Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het Werk,

Mevr. K. VAN BREMPT

BIJLAGE II

A) MODULE SPECIALISATIE ERGONOMIE

VEREISTE BEKWAAMHEDEN OP HET GEBIED VAN ERGONOMIE

1. Bekwaam zijn om een enquête te leiden over en een analyse te maken van de verschillende aanvragen om de optimale aanpassing van het werk, de uitrusting en het milieu aan de menselijke capaciteiten te verzekeren.
2. Bekwaam zijn om een ergonomische studie van de arbeidsomstandigheden te initiëren en uit te voeren en de verzamelde gegevens te analyseren.
3. Bekwaam zijn om aanbevelingen te geven en te verantwoorden om ergonomische werkposten te realiseren (of te verbeteren), bruikbaar door de ontwerpers, ingenieurs, het technische kader, ...
4. Bekwaam zijn om een ergonomisch project te volgen en tot een goed einde te brengen.

VEREISTE KENNIS

1. Kennis van de strategie voor de beoordeling en het beheer van de risico's.
2. Kennis van de wetgeving, reglementering, ergonomische normen.
3. Kennis van criteria voor ontwerp.
4. Kennis van de invloed op de gezondheid, het welzijn en de prestaties.
5. Kennis van de arbeidsanalyse en -onderzoeksmethodologie.
6. Kennis van het ontwerp van arbeidsstelsels en werkposten.

SPECIFIEKE DOMEINEN

Kennis van :

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

B) MODULE SPECIALISATIE ARBEIDSHYGIENE

VEREISTE BEKWAAMHEDEN OP HET GEBIED VAN ARBEIDSHYGIENE

1. Bekwaam zijn om chemische, fysische en biologische risicofactoren te herkennen en documenteren.
2. Bekwaam zijn een beoordeling te initiëren en uit te voeren. Indien nodig metingen uitvoeren van de omstandigheden van de blootstelling aan deze risicofactoren.
3. Bekwaam zijn om aanbevelingen te geven en te verantwoorden om arbeidsgebonden risico's te vermijden, te elimineren, te verminderen of te bewaken.
4. Bekwaam zijn om een bestek op te stellen voor externe laboratoria.

VEREISTE KENNIS

1. Kennis van de strategie voor de beoordeling en het beheer van de risico's.
2. Kennis van de toepasselijke wetgeving, reglementering, normen, criteria, codes van goede praktijk.
3. Kennis van de effecten op de gezondheid en het welzijn.
4. Kennis van de methodologie voor onderzoek en preventie.
5. Kennis van de hiërarchie van preventieve maatregelen : vervanging, verwijdering, vermindering van de sterkte van de bron, ventilatie, plaatselijke afzuiging, ...

SPECIFIEKE DOMEINEN

Kennis van :

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

C) MODULE SPECIALISATIE PSYCHOSOCIALE ASPECTEN VAN HET WERK EN VAN GEWELD, PESTERIJEN EN ONGEWENST SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK

VEREISTE BEKWAAMHEDEN OP HET GEBIED VAN PSYCHOSOCIALE ASPECTEN

1. Bekwaam zijn om te detecteren, analyseren, evalueren, raad te geven en oplossingen voor te stellen op het vlak van de psychosociale aspecten.
2. Bekwaam zijn om niet alleen te kunnen werken in het perspectief van gedragsveranderingen maar evenzeer van organisatie- en cultuurverandering en structurele maatregelen.
3. Bekwaam zijn om alle betrokkenen te motiveren en te overtuigen om actief mee te werken aan structurele oplossingen.

VEREISTE KENNIS

1. Kennis van de strategie voor de beoordeling en het beheer van de risico's.
2. Kennis van de toepasselijke wetgeving, reglementering, normen, en codes van goede praktijk.
3. Kennis van de psychologische en sociale determinanten van menselijk gedrag en van veiligheid, gezondheid en welzijn.
4. Kennis van de onderzoeksmethoden en technieken van enquêtering, organisatie- en cultuuronderzoek en de verwerking van de gegevens die daaruit resulteren.
5. Kennis van de mogelijkheden om de kwaliteit van de arbeid te bevorderen.
6. Kennis van de organisatieontwikkeling en veranderingsstrategieën in verband met de psychosociale problematiek.
7. Kennis van de methoden, vaardigheden en houdingen voor een procesmatige en participatieve benadering van de problematiek.
8. Kennis van de beïnvloedingsstrategieën, vaardigheden en houdingen om veranderingen te kunnen implementeren.

SPECIFIEKE DOMEINEN

Kennis van :

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van 5 december 2003.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Werk,

F. VANDENBROUCKE

De Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het Werk,

Mevr. K. VAN BREMPT

[begin](#)

[eerste woord](#)

[laatste woord](#)

Publicatie : 2003-12-22